

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 23.1.2006
KOM(2006) 13 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

om gemenskapens handlingsplan för djurskydd och djurs välbefinnande 2006-2010

{SEK(2006) 65}

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om gemenskapens handlingsplan för djurskydd och djurs välbefinnande 2006-2010

(Text av betydelse för EES)

1. INLEDNING

Handlingsplanen för djurskydd och djurs välbefinnande (nedan kallad "Handlingsplanen för djurs välbefinnande") grundar sig på kommissionens åtagande gentemot Europeiska unionens medborgare, olika intressentgrupper, Europaparlamentet och rådet att ge en klar och heltäckande beskrivning av de initiativ på området för djurs välbefinnande som kommissionen har planerat för de kommande åren. Den överensstämmer också med de principer som fastläggs i protokollet om djurskydd och djurens välfärd vilket genom Amsterdamfördraget fogats till EG-fördraget.

Handlingsplanen borgar för att man i samband med alla initiativ på området för djurs välbefinnande tar hänsyn till initiativens övergripande natur, deras europeiska och internationella dimensioner och värde och alla de inbördes relaterade och sammanlänkade ansvarsområden som i dag är fördelade på kommissionens olika generaldirektorat. På detta sätt bidrar handlingsplanen också till bättre lagstiftning genom att medverka till konsolideringen av de olika rättsakterna.

Handlingsplanen för djurs välbefinnande har underställts ett omfattande allmänt samråd i enlighet med Europeiska kommissionens interaktiva politik. Den åtföljs av en konsekvensanalys, och dessutom ska enskilda konsekvensanalyser genomföras för framtida lagstiftningsinitiativ. Slutligen har kommissionen utarbetat ett arbetsdokument som ska tjäna som grund för uppföljningen av handlingsplanen. För framtagningen av detta dokument står en styrgrupp bestående av företrädare för flera generaldirektorat som arbetar med frågor med anknytning till djurs välbefinnande, särskilt generaldirektoratet för jordbruk, Gemensamma forskningscentret och generaldirektoraten för jordbruk, näringsliv, fiske, forskning, energi och transport respektive handel.

2. MÅL

De viktigaste mål som kommissionen önskar uppnå genom att utarbeta denna handlingsplan är följande:

Tydligare definition av gemenskapens politiska inriktning när det gäller djurskydd och djurs välbefinnande under de kommande åren.

Fortsatt höga krav på djurhållning inom EU och internationellt.

Bättre samordning av befintliga resurser och samtidigt som de framtida behoven förutsägs.

Stöd till framtida forskning som gäller djurens välbefinnande och fortsatt stöd för ”3R-principen”, dvs. principen om ersättning, begränsning och förbättring av djurförsök.

En mer konsekvent och bättre samordnad strategi för djurskydd och djurs välbefinnande inom alla kommissionens politikområden, varvid även sådana frågor som sociala och ekonomiska effekter av varje ny åtgärd beaktas.

Dessa mål har fastställts på grundval av kommissionens erfarenheter av att planera, förbereda och förhandla fram olika initiativ som gäller djurs välbefinnande, såväl inom kommissionen som med medlemsstater, med olika EU-institutioner och med det allt större antal berörda grupper och internationella organisationer som deltar i diskussioner kring dessa frågor. För att uppnå målen och försäkra sig om en mer strukturerad strategi i de olika sektorer som berörs har kommissionen fastställt **fem särskilda insatsområden**.

Det rör sig inte om helt fristående insatser, utan det finns tydliga kopplingar mellan de fem områdena så att ett samordnat och övergripande arbetssätt är nödvändigt. En period som sträcker sig från 2006 till 2010 anses lämplig för att genomföra de föreslagna insatserna, med regelbunden övervakning och utvärdering och dessutom utarbetande av planer för uppföljning efter 2010 när denna första handlingsplan för gemenskapen har fullföljts.

Om de planerade insatserna skulle innebära ytterligare kostnader för berörda aktörer kommer dessa kostnader att beaktas i den åtföljande konsekvensbedömningen för dessa insatser, och då kommer man särskilt att ta hänsyn till målen i den nya Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning.

3. **INSATSOMRÅDEN**

Följande fem insatsområden har fastställts:

1. **Uppgradera befintliga miniminormer för djurskydd och djurs välbefinnande** i överensstämmelse med nya vetenskapliga rön och sociala och ekonomiska bedömningar och eventuellt utarbeta särskilda miniminormer för arter eller för frågor som inte i dag uppmärksammas i EU:s lagstiftning. Särskild tonvikt bör läggas på utarbetande av EU-bestämmelser som tillförsäkrar en effektiv efterlevnad och tar hänsyn till de bestämmelser som gäller inom internationell handel.
2. **Ge hög prioritet åt att främja framtida forskning till stöd för politiken om djurskydd och djurs välbefinnande och om tillämpning av ”3R-principen”**, i syfte att fullgöra förpliktelseerna enligt protokollet i EG-fördraget att fullt ut engagera sig i djurens välbefinnande vid formuleringen och tillämpningen av dessa principer, samtidigt som

utveckling, utvärdering, tillämpning och övervakning av olika alternativ till djurförsök främjas.

3. **Införa standardiserade indikatorer för djurs välbefinnande** genom att fastställa en hierarki för de djurskyddsnormer som tillämpas (från miniminormer till striktare normer) i syfte att främja utvecklingen av bättre produktions- och djurhållningsmetoder och underlätta deras användning i EU och internationellt. I detta sammanhang kommer olika möjligheter att införa en EU-märkning att utredas systematiskt.
4. **Försäkra sig om ett större engagemang och bättre kunskaper hos såväl djurhållare och djurhandlare som den stora allmänheten om gällande djurskydds- och djurhållningskrav och till fullo uppmärksamma den roll dessa spelar för djurskyddet och djurens välbefinnande.** När det t.ex. gäller djuruppfödning skulle detta även kunna omfatta samarbete med återförsäljare och producenter för att skapa bättre förtroende hos kunderna och bättre kunskaper om dagens uppfödningssystem, för att ge kunderna möjlighet att fatta bättre underbyggda köpbeslut. Det omfattar även utveckling av gemensamma initiativ som gäller djurens välbefinnande, för att underlätta informationsutbyte och införande av goda rutiner.
5. **Fortsätta att stödja och starta nya internationella initiativ för att höja kunskapsnivån och skapa större samsyn kring frågor som gäller djurs välbefinnande,** bl.a. genom samarbete med utvecklingsländer i syfte att finna möjligheter till handel som grundar sig på produktionssystem som gagnar djurens välbefinnande. Gemenskapen bör också aktivt lyfta fram internationellt relevanta problem på djurskyddsområdet, både när det gäller sällskapsdjur och djur inom animalieproduktionen, vilda djur osv., och utveckla ett system för att hantera dessa problem snabbare, mer effektivt och mer konsekvent.

Den strategiska grunden för en precisering av dessa fem insatsområden presenteras i kommissionens arbetsdokument, som åtföljer detta meddelande.

4. FRAMTIDA ÅTGÄRDER

Fortsatta och stärkta arbetsinsatser behövs för att gemenskapslagstiftningen ska bli rationell och tydlig, så att den lättare kan tillämpas och efterlevas på ett enhetligt sätt. Gemenskapens djurskyddspolitik måste byggas på de bästa tillgängliga vetenskapliga rön och måste även omfatta frågor som berör det civila samhället, sociala och ekonomiska konsekvenser och relationerna till internationella handelspartner och organisationer. I lagstiftningen bör ingå särskilda bestämmelser för djurslag för vilka det inte i dag finns några gällande lägsta skyddsnormer i gemenskapslagstiftningen.

Förenkling och förtydligande av befintlig lagstiftning kommer också att uppmärksammas. Sådana åtgärder kommer att vidtas i de fall där rapporter och erfarenhet visar på ett behov av översyn eller uppdatering. Snabb uppföljning av

anmälda brister hos nationella myndigheter när det gäller tillämpningen av gemenskapens djurskyddsbestämmelser kommer också att säkerställas. Kommissionen kommer att upprätthålla sin vaksamhet i dessa frågor. Medlemsstaterna bör också bistås med rådgivning, t.ex. inom ramen för utbildning av medlemsstaternas behöriga myndigheter som även är öppen för deltagande från tredje länder, särskilt utvecklingsländer.

Gemenskapen kommer att bidra till den pågående utvecklingen av djurskyddet som en vetenskaplig disciplin genom att finansiera forskning, stödja dialogen osv., så att ett ökat utbyte av åsikter och expertis kommer till stånd. Kommissionen kommer att sträva efter att djurens välbefinnande beaktas fullt ut i samband med relaterade politikområden som jordbruks- och forskningspolitik, djurhälsa, livsmedelssäkerhet, kemiska test och riskbedömningar m.m. Särskilt kommer man att fokusera på tillämpningen av ”3R-deklarationen”, som antogs i Bryssel den 7 november 2005, och utarbetande av ett handlingsprogram för att ersätta, begränsa och förbättra användningen av djur vid testning och tillämpa alternativa metoder till djurförsök. När det gäller djurskydd och djurs välbefinnande i vidare bemärkelse bör en bättre samordning av kommissionens olika behöriga generaldirektorat underlätta internt samråd inom kommissionen. På detta sätt kan man bl.a. se till att de politiska förslag som har betydelse för djurens välbefinnande granskas noggrant med hänsyn till deras överensstämmelse med EG-fördragets protokoll om djurskydd och djurens välbefinnande.

Man kommer att arbeta med att i befintlig och framtida gemenskapslagstiftning införa särskilda mätbara indikatorer på djurs välbefinnande, där sådana finns tillgängliga. Ytterligare undersökningar och forskning för utveckling och tillämpning av sådana objektiva och mätbara indikatorer kommer att främjas. På så sätt kommer man att kunna skapa ett rättsligt instrument för att bedöma produktionssystem med tillämpning av striktare djurskyddsnormer än de miniminormer som fastställs i lagstiftningen, dock så att man tar hänsyn till WTO:s internationella regler för handeln. Ett särskilt marknadsförings- och informationssystem kommer att utvecklas för att på EU-nivå främja tillämpningen av mycket striktare normer i EU och internationellt och göra dessa mer kända hos konsumenterna i EU. Förvaltningen, uppgraderingen och spridningen av dessa normer liksom framtagningen av relevanta socioekonomiska studier och konsekvensbedömningar kan underlättas genom inrättande av ett europeiskt centrum eller laboratorium för djurskydd och djurs välbefinnande.

Bättre strategier för marknadsföring, märkning och kommunikation måste utvecklas och analyseras för att konsumenterna ska kunna fatta bättre underbyggda köpbeslut. En särskild informationsplattform för djurs välbefinnande övervägs för att underlätta dialogen och utbytet av expertis och erfarenhet mellan olika berörda parter såsom konsumenter, producenter, återförsäljare, industrin m.fl. i denna fråga.

En europeisk strategi för kommunikation om djurs välbefinnande i och utanför Europa kommer att utarbetas. Medborgarna ska på detta sätt informeras om de olika systemen för animalieproduktion och om kostnader för och fördelar med

högre krav på djurens välbefinnande. Denna strategi ska även omfatta analys av handelns eventuella effekter (positiva eller negativa) i utvecklingsländer som vill exportera till EU. Särskilda verktyg kommer att utvecklas för att ge bättre information till konsumenterna och allmänheten om modern djurhållning och frågor som rör djurens välbefinnande. Samråd med berörda parter och undersökningar på Internet kommer att genomföras kontinuerligt så att information och åsikter kan inhämtas från allmänheten på ett tidigt stadium när politiken utformas. Denna verksamhet till förmån för djurens välbefinnande kommer att integreras med andra former av kommunikation som redan har utvecklats av gemenskapen i jordbruks- och livsmedelssektorn.

På den internationella arenan kommer gemenskapen att bidra med sitt fulla stöd och sin samordning till sådan djurskyddsverksamhet som bedrivs av internationella organisationer, t.ex. OIE (Världsorganisationen för djurens hälsa) och Europarådet. Gemenskapen kommer också att agera för att djurens välbefinnande ska bli erkänt på WTO-nivå som en viktig icke-handelsrelaterad fråga i handeln med jordbruksprodukter, och kommer att samarbeta med internationella handelspartner som har utvecklat en politik för djurens välbefinnande för att hitta en gemensam utgångspunkt för tillämpning av gemensamt avtalade djurskyddsnormer, bl.a. inom ramen för särskilda multilaterala och bilaterala avtal där EU är avtalspart. Särskilda initiativ kommer att tas för att det ska bli lättare att ta hänsyn till djurens välbefinnande vid handel med utvecklingsländer.

5. BUDGETKONSEKVENSER

Utarbetandet av en handlingsplan får i sig inga konsekvenser för gemenskapens budget. De potentiella budgetkonsekvenserna av varje enskild insats kommer att beaktas vid konsekvensbedömningen för var och en av dem, inom den fastställda ramen för utgifter för veterinära åtgärder och växtskyddsåtgärder under perioden 2007-2013, där detta är relevant.

6. Åtgärder som planeras på området för djurskydd och djurs välbefinnande¹

Särskilda åtgärder	Planerad tidtabell
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om tillämpningen av direktiv 98/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur	2006*
Förbereda ett förslag om ändring av beslut 2000/50/EG om krav för inspektion av anläggningar där djur hålls för animalieproduktion	2006*
Främja ett europeiskt partnerskap mellan kommissionen och branschen för att få fram alternativ till djurförsök	2006*
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om olika system för uppfödning av värphöns	2006*
Genomföra en uppföljande undersökning av konsumentattityder till djurskydd och djurs välbefinnande inom animalieproduktionen och i övrigt	2006*
Utarbeta ett förslag till åtgärder som svar på allmänhetens frågor kring handeln med katt- och hundskinn och produkter som tillverkats av dessa	2006*
Anordna en europeisk konferens om djurs välbefinnande under det österrikiska ordförandeskapet i rådet	2006*
Bättre utnyttja samrådsstrukturen (GIR ²) för att prioritera forskning om djurs välbefinnande vilken är relevant för politiken	2006 –*
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om utveckling, validering och rättsligt godkännande av alternativ till djurförsök vid utveckling av kosmetika	2006*
Arbeta med att stödja och främja EG:s yttranden till WTO i frågor som gäller djurs välbefinnande och handel i jordbruksprodukter samt obligatorisk märkning av jordbruksprodukter	2006*

¹ * Åtgärden har redan inletts eller aviserats eller är uttryckligen föreskriven i gemenskapslagstiftningen.

² *Groupe Interservice de Recherche.*

Undersöka behovet av ytterligare harmonisering av djurskyddsnormerna för andra djurslag inom animalieproduktionen, t.ex. kalkoner och mjölkkor, på grundval av tillgängliga vetenskapliga råd och befintliga internationellt avtalade riktlinjer (t.ex. Europarådets rekommendationer)	2006
Förbereda grundandet av ett europeiskt centrum eller laboratorium för djurskydd och djurs välbefinnande och validering av alternativa testmetoder	2006
Planera för ett eventuellt grundande av en särskild informationsplattform för djurskydd och djurs välbefinnande	2006
Samordna gemenskapens ståndpunkt om antagande av reviderade riktlinjer för djurhållning och djurskötsel enligt Europarådets konvention ETS 123 (om skydd av ryggradsdjur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål) och kommissionens förslag till en översyn av direktiv 86/609 skydd av ryggradsdjur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål	2006/2007*
Utarbeta ett förslag till översyn av gemenskapslagstiftningen om skydd av djur vid tidpunkten för slakt eller avlivning, inklusive avlivning i samband med bekämpning av sjukdomar	2007*
Utarbeta kommissionens förslag till system för satellitnavigering av fordon i samband med skydd av djur vid transporter (inklusive tekniskt stöd från kommissionens gemensamma forskningscentrum) och utveckling av ett system för att i realtid övervaka djurskyddsnivån under transporter	2007*
Integrera en särskild kommunikationsstrategi för djurskydd och djurs välbefinnande med andra former av kommunikation som redan har utvecklats av gemenskapen på jordbruks- och livsmedelsområdet, inklusive utveckling av verktyg för utbildning på Internet för att få ut bättre information till samhället, särskilt till barn, om frågor som gäller djurskydd och djurens välbefinnande	2007*
Skapa särskilda kommunikationsredskap för att arbeta med internationella handelspartner för att nå samsyn om tillämpningen av ömsesidigt överenskomna normer på området för djurs välbefinnande	2007
Anordna utbildning för personalen vid medlemsstaternas behöriga myndigheter med ansvar för att säkra efterlevnaden av djurskyddsbestämmelserna. Även representanter för tredjeländer och särskilt utvecklingsländer bör kunna delta. Särskilt uppmärksamhet bör också ägnas deltagande t.ex. från anslutande länder	2007*
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om skydd av kalvar som hålls för animalieproduktion	2008*

Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om möjligheten att införa ett system för obligatorisk märkning av kycklingkött och produkter av kycklingkött baserat på överensstämmelse med djurskyddsnormerna	2008*
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om skydd av grisar som hålls för animalieproduktion	2009*
Kartlägga normer för humana fångstmetoder med avsikt att börja tillämpa dessa i EU senast 2014	2009*
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om genetiska faktorerers inflytande på slaktkycklingföräldrar och slaktkycklingar	2010*
Inrätta en databas för att samla in och lagra information som hänför sig till gemenskapens djurskyddslagstiftning och sprida sådan information till behöriga myndigheter, producenter och konsumenter	2010*
Lägga fram en rapport för rådet och Europaparlamentet om tillämpning av fler mätbara indikatorer i gemenskapens djurskyddslagstiftning (baserat på resultaten för år 2009 i forskningsprojektet om kvaliteten på djurens välbefinnande)	2010
Skapa ett rättsligt instrument för att utvärdera uppfödningssystem som tillämpar striktare djurskyddsnormer än de som gäller enligt tillämplig lagstiftning	2010
Eventuellt inrätta en europeisk kvalitetsstandard för produkter som härrör från produktionssystem där djurens välbefinnande är väl tillgodosett och skapande av ett särskilt tekniskt och finansiellt system för att på europeisk nivå stödja tillämpningen av striktare djurskyddsnormer, så att för att den tekniska nivån på dem ska kunna höjas och att tillämpningen av dem spridas i och utanför EU	2010